

سُبْرَة

خان

مستند داستانی گام دوم انقلاب

روح الله ولی ابرقویی

فهرست

۱۳ ..... طلیعه

زنگ اول

۱۷	ایستاده در کلاس
۲۲	جوخه‌ی اعدام
۲۷	روی آتن
۲۹	صعود تیم ملّی
۳۴	قله‌ی دماوند و تراشیدن سر
۳۸	سفر با حاج قاسم
۴۱	کارخانه‌ی انسان‌سازی
۴۴	غیب شدن گوشی همراه

زنگ دوم

۴۹	بنز اون کف قشنگه روا!
۵۲	مهمان محلّه

۵۶	اخطر آرایین نامه‌ای به حاج آقا
۵۷	چاقوکشان محله
۵۹	فضاسازی محله
۶۲	شیشه‌ی عطر
۶۴	توی گتم نمی‌رود
۶۶	شهرک‌سازی
۶۹	پنج خوان
۷۱	مسئول سیب‌خور
۷۴	استقلال و آزادی کاریکاتوری
۷۷	از نگین تانماز
۷۹	آب گوارا و ظرف آلوده
۸۱	کشف شدن حمید
۸۳	آغاز بلوغ در چهل سالگی
۸۵	کیسه‌ی خلیفه و پاکت چیپس

زنگ سوم ۸۷

۸۹	شوفری حمید
۹۲	گذشته‌ها نگذشته
۹۷	قبض آب و برق
۱۰۰	آش نذری
۱۰۰	بله و کتك
۱۰۲	خدایا چمنتم
۱۰۴	قصه‌ی تلخ ایران
۱۰۶	از حق توخش تا کاپیتولاسیون

۱۰۸	نهنگ و گربه
۱۰۸	هفت برادر گردن کلفت
۱۱۱	مغازه‌ی دونبیش
۱۱۲	جنسی جور
۱۱۳	موازنه‌ی مثبت
۱۱۵	هلوکاست ایرانی
۱۱۸	مثل گوسفند
۱۱۹	از رویان قرمز تا شهر لباس
۱۲۱	از منقلی‌های عیاش تا شراب‌های فرانسوی
۱۲۲	از مسئولین چاق تا شاهین
۱۲۴	قمارباز جمجمه سوراخ‌کن
۱۲۶	اشک شاه
۱۲۷	شباهات شهاب
۱۳۰	دعای گربه‌سیاه

زنگ چهارم ۱۳۴

۱۳۵	بوی سوسن
۱۳۷	حلّاجی شباهات شهاب
۱۳۹	شیر و موز مدارس پهلوی
۱۴۱	گلچین صحنه‌های فوتیال
۱۴۳	سرشیر و کرده‌ی ابوسفیان
۱۴۵	دزدان مصالح ساختمانی
۱۴۶	درآمده‌ای نفتی و فقیران تهرانی
۱۴۹	پیکان هجده هزار تومانی

۱۵۱	اتوبوس کربلا و آنتالیا
۱۵۴	دزدی خانوادگی
۱۵۵	وسوسه و آژیر خطر
۱۵۷	زیاد بودن یک دزد و کم بودن دزدان
۱۵۹	از دزد خودکار تا حُرمت کعبه
۱۶۱	از گوش تا چشم
۱۶۳	ماهواره‌نشینی
۱۶۵	راه‌آهن رضا خان
۱۶۶	در آتش انداختن نانوا
۱۶۸	قضاوی آب‌نباتی
۱۶۹	شمشیر طلا و پول بنزین
۱۷۲	رهبر بزن بهادر
۱۷۵	طناب باز قُلابی
۱۷۶	نیم ساعت در جاده‌ی خاکی
۱۸۰	سطل ماست و تریلی
۱۸۱	رضایت شهاب

زنگ پنجم ۱۸۵

۱۸۷	پیغام معلم عربی و مدیر
۱۹۰	نقطه‌ی صفر
۱۹۰	استارت بی‌الگو
۱۹۱	اولین درخشش
۱۹۲	ماشین بالانس
۱۹۵	توافق مردم و خدا

۱۹۶	صدای جیغ
۱۹۷	چله‌ی بدون خیانت
۱۹۸	لیگ حرفه‌ای نظام
۲۰۰	تاریخ مصرف ما
۲۰۱	حفظ نظام یا حفظ وضع موجود؟
۲۰۲	نظم و جوشش
۲۰۳	غلطگیر
۲۰۴	انعطاف یا انفعال
۲۰۵	اعتراف به فاصله
۲۰۵	مقدر بامرا
۲۰۷	چراغی که به مسجد حرام است
۲۰۹	خرید دزدگیر و سود اقتصادی
۲۱۰	تقسیم یک نان
۲۱۱	امدادرسانی تمدنی
۲۱۳	قسمت آخر سریال مختار
۲۱۶	شنا در خلاف جهت آب
۲۱۷	کلنگ و یک کوه
۲۲۰	نترسیم و نترسانیم
۲۲۲	آستین بالازدن جوان ایرانی
۲۲۴	مُج انداختن هشت ساله
۲۲۵	کارنامه‌ی صفر
۲۲۶	تحقیر پاتریوت
۲۲۹	مدال‌های آویخته برگردن
۲۳۰	جیب خالی، پُز عالی

۱۵

زنگ ششم ۲۴۱

۲۳۴	کارخانه‌ی خودروسازی
۲۳۵	مُخ موشکی و مُخ پرایدی
۲۴۳	عکس حاج قاسم
۲۴۵	ساندیس راه‌پیمایی
۲۴۶	طعم آدامس رئیس جمهور
۲۴۷	نونهالان سیاسی
۲۴۹	شمر جانباز
۲۵۱	فتنه‌ی ۸۸
۲۵۲	تقلّب
۲۵۳	حمام و شپش
۲۵۵	تئاتر مستهجن
۲۵۸	رودخانه‌ی وحشی
۲۶۰	از مصطفی تامحسن
۲۶۱	تابلوی مینیاتور
۲۶۲	از هِق هِق مرحمت تا کanal کمیل
۲۶۴	پروفسور طلایی و کلید منزل
۲۶۶	پلاک شیطانی
۲۶۷	دست به یقه
۲۶۸	خون‌آورد استقلال و آزادی
۲۶۹	هسته و سلّول
۲۷۰	شوری نمک و مصاف با سنگ‌ها
۲۷۲	گرگ وحشی

۲۷۳	شناسنامه‌ی دشمن
۲۷۵	از چالش تا چالش
۲۷۶	ُبرد سه بر پک
۲۷۸	سلام گرگ
۲۸۱	ورود از پنجره
۲۸۳	داستان اُفول
۲۸۶	خبر مسّرت‌بخش حاج آقا

۲۸۹ زنگ هفتم

۲۹۱	چشم بصیرت حاج آقا
۲۹۳	بُغض و غبطه
۲۹۴	چرخ‌دنده‌ی ساعت
۲۹۶	فینال کشتی
۲۹۹	مسئولین واردانی
۳۰۱	بال معنویّت و اخلاق
۳۰۲	راننده‌ی تاکسی و سیگار‌آوینی
۳۰۴	چشم خدا در کربلا و کشتی نوح
۳۰۵	تخم مرغ دزد کور
۳۰۶	سید روح الله و سید علی
۳۰۹	وزنه‌ی چُدن و طلا
۳۱۱	اشتباه داوری
۳۱۳	تحلیل دَگلی
۳۱۵	جهاد مطالبه‌گری و روشنگری
۳۱۷	کرباس‌ی شورای نگهبان

۱۲

فهرست سؤالات مهم دانشآموزان

۳۴۴	خدا خواست
۳۴۵	عکس ایستاده
۳۴۶	قادصیک‌های خبررسان
۳۴۸	در مسیر مهدی شهر

۳۴۷	کتابنامه
۳۴۸	سایت‌ها

○ طبیعه

«دکل»، اولین کتاب داستانی با محوریت بیانیه‌ی گام دوم انقلاب است که ماجرای آن در یک دبیرستان و در قالب هفت زنگ، به تصویر کشیده شده است.

هدف اصلی از تدوین کتاب «دکل»، این است که متن مهم بیانیه‌ی گام دوم انقلاب که توسط رهبر معظم انقلاب «حفظه الله» در ۲۲ بهمن ماه ۱۳۹۷ ابلاغ شده است، در قالب یک داستان جذاب در معرض مطالعه‌ی جوانان عزیز قرار گیرد.

لازم به ذکر است که نویسنده در صدد شرح تفصیلی تمام فرازهای بیانیه‌ی گام دوم انقلاب نبوده اما به فراخور فضای کلاس و برخی سؤالات و شبهات کلیدی دانش‌آموزان، بخش‌هایی از آن، با تفسیر و تحلیل مفصل، همراه شده است. با این حال، در این کتاب، تمام فرازها و متن بیانیه‌ی گام دوم، به شکل پراکنده و در داخل [فُلّاب]، مشخص شده است.

از ویژگی‌های کتاب، پاسخگویی به حدود سی شبهه و سؤال اساسی نسبت به مسائل سیاسی روز و انقلاب است که عمدتاً در ذهن جوانان ما دور می‌زند. امتیاز دیگر آن، آشنایی با مبانی نظام اسلامی ایران و آموزش

غیرمستقیم ملاک‌ها و معیارهای دفاع از انقلاب است. سیر عقلی و منطقی گفتگوهای این مستند داستانی از دیگر ویژگی‌های کتاب «دکل» است، امتیاز دیگر که در این کتاب مشهود است درج خلاصه‌ی مطالب در هر زنگ است تا رشته‌ی منطقی آتها از هم گستته نگردد. و نیز سعی شده است با انواع مثال‌های ساده، کاربردی و جوان‌پسند، گفتگوها شیرین شده و ذهن خواننده اقناع گردد.

در پایان، از خداوند منان تمیّن دارم تا این خدمت قلیل را که تقدیم به شهید بزرگ، «حاج قاسم سلیمانی» کرده‌ام با مُهر رضایت خود، مزین نموده و عاجزانه می‌خواهم به برکت دعای ولی زمانم، نام این حقیر روسیاه در طومار مُستشهدین ثبت گردد.

روح الله ولی ابرقویی

۱۳۹۹ مهرماه ۱۷

مصادف با روز اربعین ۱۴۴۲

○ ایستاده در کلاس

بابت مطالبی که باید سر کلاس می‌گفتم بدجور توی فکر بودم. به آخرین پلّهی طبقه‌ی دوم که رسیدم، صدای کشیده شدن ته کفش یکی از دانش‌آموزان به کف سالن، مرا به خودم آورد. صدا آن قدری بود که غذه‌های فوق کلیوی‌ام را به زحمت انداخت و بیچاره‌ها مجبور شدند آدرنالین ترشح کنند. چشم‌هایم را گرد کردم سمت خط ترمزش؛ تقریباً یکی- دو متري کشیده شده بود. کمی ابروهایم را در هم کشیدم. نگاهش کردم و خیلی رسمی پرسیدم: ترمذت ای بی‌اس نیست؟

طفلی وقتی دید مثل آجل معلق سر راهش سبز شدم، جا خورد، اما دیگر انتظار چنین سؤالی را نداشت و نزدیک بود از پرسش شاخ در بیاورد؛ آخر، یک حاج آقا معمولاً اصول دین می‌پرسد، چه کارش به ترمذ ای بی‌اس! قشنگ پیدا بود که آخوند باحال ندیده است. همین طور هاج و واج به من زل زده بود؛ مثل آدم برق گرفته یا جن دیده، خشک و بی حرکت ماند. دستم را گذاشتم روی سینه‌ام و با تقلید از بازیگر فرشته‌ی وحی در

سریال یوسف پیامبر، گفتم: سلام خدا بر شما!

دست و پایش را گم کرد و گفت: ا، حاج آقا شمایید، ببخشید!

لبخند زدم و با لحن داش مُشَدِّی گفتم: داداش! این سری بخشیدمت،
ولی دیگر این جوری تخته گاز نرو تا مجبور نشی خط ترمز بکشی. هم
لِنْت‌هایت صاف می‌شوند و هم عابر پیاده از ترس گُپ می‌کند.

حس کردم موعظه‌ی لاتیام زمینه‌ی تحول اساسی را در وجودش رقم
زده، اما احتمال دادم در تشخیص شخصیت من دچار تحریر شده و از اساس
بین آخوند یا مکانیک بودن بندۀ حقیر بدجور گیر کرده. گمانم این دفعه
دچار مشکل هنگ کردن سیستم مغزی شده بود. حالا برای این‌که زیاد
فسفر نسوزاند، دستم را بردم جلوی صورتش و بشکن صداداری حواله‌اش
کردم.

لبخندی از شرم روی صورتش یخ زد. برای این‌که یخش آب شود، دستم
را بردم پشت سرش، آرام به سمت خود کشاندم و سرش را بوسیدم. با
لحفی مهربان گفتم: ما مخلص پهلوونا هستیم! اگر کاری، باری دارید با کمال
میل در خدمتم، اصلاً پول نمی‌گیرم، از واکس زدن کفش می‌توانی روی من
حساب کنی تا جلد گرفتن کتاب و دفتر. به هر حال ما چاکر شما هستیم.
بالاخره لبخند شیرینش را دیدم.

گفتم: خب، پهلوون! حالا باید حق رفاقتمن را ادا کنی، بگو ببینم کلاس
یازدهم تجربی کجاست؟

سمت راست سالن را نشانم داد و گفت: حاج آقا آنجاست، آخرین
کلاس. به او دست مریزاد گفتم و راهی انتهای سالن شدم. چند قدم بعد،
پشت در کلاس بودم. «بسم الله» گفتم و در زدم. دستگیره را پایین کشیدم
و وارد شدم. سلام کردم، ولی از بس هم‌همه بود، صدای من نتوانست
عرض اندام کند. هر کی هر کی بود. از صدای سوت بلبلی گرفته تا کوبیدن
روی نیمکت و صوت جانسوز پس‌کله‌ای. بعضی‌ها مشخص بود برای خالی
کردن دقیق و دلشان از آخوند و نظام، چنان کف دستشان را شلاق‌وار، روانه‌ی

پس‌گردن جلویی می‌کردند که طرف، برق از چشمانش می‌پرید و مرا دو تا
می‌دید. مبصر تپل کلاس هم که از آمدن بی‌خبر من، یگه خورده بود و
معلوم بود کسی برایش تره هم خُرد نمی‌کند، بعد از تأخیر چند ثانیه‌ای و
دستپاچگی، گلویی صاف کرد و بلند گفت: بریا!

فریاد مبصر، چندان هم بی‌تأثیر نبود؛ چند نفر از جایشان پریدند بالا، دو
سه نفر هم با حرکت آهسته از جا بلند شدند. دلم به حالشان سوخت که
چرا دارند به خودشان زحمت می‌دهند.

تعداد ایستاده‌ها خیلی کم بود؛ چیزی شبیه تعداد درخت‌های صحرای
آفریقا. روی هم رفته تقریباً به اندازه‌ی بازیکنانی که کنار زمین فوتبال گرم
می‌کنند، از جایشان بلند شده بودند. جالب این بود که نود درصد از این
مقدار قلیل، گتیشون باز و سینه‌کفتری بودند؛ تیپ و تریپشان به لاتی
می‌زد و معلوم بود که نمی‌شود به راحتی با آنها هم‌کلام شد. اوضاع قمر در
عقربی بود. بعضی‌ها هم آلحّ و الانصاف، اعصاب معصاب نداشتند. انگار
نه انگار که بندۀ سرکلاسم. یکی به راحتی از جناح چپ کلاس بلند می‌شد
و با ادبیات جالیزی سر دوستش هوار می‌کشید. چند نفری هم سرشان را
گذاشته بودند روی میز و مثل آدم‌های بی‌دغدغه، بِرْوِبِرْ نگاه می‌کردند.
گویا منتظر عکس‌العمل من بودند. در همین هیس و بیس، یکی از آخر
کلاس که به حساب خودش می‌خواست به من خط بدهد، صدایش را بُرد
بالا و گفت: حاج آقا! تا آستین نزنید بالا و چندتا ایشان را چپ و راست نکنید،
رام نمی‌شوند.

همین طور که روبه‌روی بچه‌ها ایستاده بودم، برای آنها یکی که با برپایی
مبصر بلند شده بودند، سری تکان دادم و همراه با تبیشم و اشاره‌ی دستم
گفتم: بفرمایید!

تجربه‌ی این جور کلاس‌ها را زیاد داشتم. گاه با چند دقیقه سکوت

می‌ایستادم و نگاهشان می‌کردم تا از هیجانشان بیفتد. صدایی گفت:
چاکریم حاج آقا!

یکی از ئه کلاس سرگ کشید و گفت: حاج آقا! آمدی ما را موعظه کنی؟
کم کم از هر طرف تیر ارادت‌ها یا زبان متلک به سمتم پرتاب می‌شد.
جملات کاملاً تکراری و بیات‌شده که بارها شنیده بودم: حاج آقا! مسأله.
حاج آقا! چرا آخوندها زیر بغل لباسشان سوراخ است؟ حاج آقا! شما قرار
است معلم ما باشید؟ حاج آقا! شما از قم آمدید؟ پسر عمه‌ی من من هم در
قم درس آخوندی می‌خواند، حاج آقا! جایزه هم می‌دهید؟ حاج آقا! عمامه‌ی
شما چند متر است؟ حاج آقا! چرا همه چیز را گران کردید؟ حاج آقا! جیب
آخوندها چرا این قدر بزرگ است؟

یکی از بچه‌ها وسط کلاس بلند شد و مثلاً برای دفاع از من داد زد و از
خودش مایه گذاشت که: بابا، خفه شوید! زشت است جلوی حاج آقا.
همچنان بالای سگوی جلوی تخته، رو به بچه‌ها، ساكت ایستاده
بودم. با تبسم، نگاهم را به بچه‌ها دوخته بودم، آرام سرم را تکان می‌دادم
و اینگونه وانمود می‌کردم که از دیدارتان خرسندم، با خاموشی دو سه
دقیقه‌ای و لبخند معنادارم، سروصدای اولیه‌ی کلاس، تبدیل به خنده‌های
ریز شده بود.

آقای نادری، مدیر مدرسه، گفته بود این بچه‌ها به «گروه اخراجی‌ها»
معروف هستند. من هم برای این‌که مثلاً کم نیاورم، در جوابش به شوخی
گفتم: بند هم جومونگ هستم.

به هر حال، تا آمد اوضاع قاراشمیش کلاس راست و ریس شود، چهار-
پنج دقیقه‌ای طول کشید. البته به مشقتیش می‌ارزید. چون در همین
فرصت، توی نخ چند نفرشان رفتم و بارانداز خوبی از جو کلاس و لیدرها
و رهبران اصلی کردم. دیدم که بعضی‌شان خدایی، تیز و زرنگ هستند و

به اصطلاح، پشه را توی هوا نعل می‌کردند. تجربه‌های قبلی نشانم داده بود که برخی‌شان در عین شر و شورزی، خیلی با مردم هستند.

فضا به گونه‌ای شده بود که باید وارد مرحله‌ی بعدی عملیات می‌شد. رفتم سمت میز معلم. زیپ کیفم را کشیدم و لبتاب را بیرون آوردم. دکمه‌ی پاور را زدم و در فاصله‌ی بالا آمدن ویندوز، سیم ویدئو پروژکتور را وصل کردم. در همین اثنا، بازکمی پارازیت انداختن شروع شد؛ آرش! پرده‌ها را بکش، حاج آقا می‌خواهد برایمان فیلم مارمولک بگذارد. حاج آقا! فیلم خفن ندارید؟ بابا دهانت را بیند، می‌خواهی حاج آقا آمارمان را بدهد آقای نادری؟ هوس گونی کردی؟

پرده‌ها را کشیدند که مصادف شد با بالا آمدن اوّلین صفحه و اسلامید پاورپوینت که تصویر امام خمینی رض روی پله هواپیما بود و بالای آن، جمله‌ی «انقلاب ما انفجار نور بود» به چشم می‌خورد. یکی از ردیف وسط گفت: عجب ضد حالی، ما را بگو فکر کردیم حاج آقا می‌خواهد به ما فیلم نشان بدهد.

فضای کمی تاریک کلاس، بعضی‌ها را برای تگه‌پرانی، راحت‌تر کرده بود: انقلاب کیلو چند؟ حاج آقا! انقلاب، مردم را از گرانی، منفجر کرده. حاج آقا! اصلاً برای چه آخوندها انقلاب کردند؟ چقدر به شما پول می‌دهند تا از انقلاب دفاع کنید؟

نمک موج رادیو فردا و حرفهایی از جنس آمد نیوز و ایران اینترنشنال، خودی نشان می‌داد. البته تعداد آنهایی که این حرف‌ها را طوطی‌وار در فضای کلاس رها می‌کردند، خیلی کم بود؛ سه یا چهار نفر. یک عدّه هم آتش‌بیار معركه بودند. بعضی‌ها هم در این وضعیت، برای این‌که اوضاع به ظاهر نافرم و بدجور کلاس را کنترل کنند، گاهی نقش سوت قطار را بازی می‌کردند و صدای «هیس»‌شان، پرده‌ی گوش آدم را می‌لرزاند.

جوخه‌ی اعدام

برگشتم سمت پرده‌ی ویدئوپروژکتور. سمت راست، یک قسمت از تخته‌ی کلاس پیدا بود. مازیک را برداشتم و با حوصله و سر صبر نوشتم «بسم الله الرحمن الرحيم». از اوّل «بای» بسم الله، طبق روای همیشگی، در دلم به امام عصر عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالْكَبَرُ متouشل شدم و از حضرت خواستم آنچه را رضایت دارد بر زبانم جاری کند و بهترین دعاها خود را شامل حال این بچه‌ها نماید. به «میم» رحیم که رسیدم، به ذهنم جرقه‌ای زد، برگشتم سمت بچه‌ها و بادی به گلو انداختم و با صدای بلند و شمرده شمرده گفتم: «بسم الله الرحمن الرحيم». صوت بلند نگاهها را متوجه من کرد. سکوت غیر قابل پیش‌بینی‌ای بر کلاس حاکم شد. بهترین موقع برای استفاده‌ی حدّاًکثری از این فضای زودگذر بود. سه‌سوته با همان صدای رسا و محکم و با گره به ابروها گفتم: آقای عزیز، ببین چه می‌گوییم. آنها‌ی که مثل من به انقلاب آخوندها انتقاد دارند، خیلی سریع از جایشان بلند شوند!

بچه‌ها که انتظار شنیدن چنین حرفی را از من نداشتند، گوششان را تیز کردند. می‌شد از چشمان بهت‌زده‌شان فهمید که هنوز پیام به مغزشان نرسیده یا اگر رسیده، چنان محکم اصابت کرده که به سیستم مغزی‌شان ضربه‌ی ناجوری زده. تصمیم گرفتم یک بار دیگر آن پیام را مخابره کنم؛ این‌سری برای این‌که بعضی‌ها از خواب بیدار شوند، دست‌هایم را محکم به هم کوییدم. نمی‌دانستم اینقدر صدا می‌دهد، طفلکی بچه‌های ردیف اوّل از صدای دستانم جا خوردند. گفتم: آقا، مگر نشنیدی؟ عرض کردم آنها‌ی که مثل من، مانند من و شبیه من، منتقد انقلاب آخوندها هستند، قیام کنند. نکند جا زدید؟ نه گونی در کار است و نه آمار دادن. مرد باشید و بلند شوید، بایستید!

گویا این حرف آخری من، رگ غیرتشان را نشانه گرفت. از سی نفر،

بیست و پنج نفرشان، آرام آرام سر پا ایستادند. صدای پچ پچ به گوش می‌رسید. مشخص بود ایستاده‌ها بدجور در بزرخ هستند. نمی‌دانستند الان چه اتفاقی قرار است بیفتند. دو-سه نفر از انتهای کلاس با زیرکی نشستند. صدایم را بردم بالا و گفتم: آنهایی که نشستند، بلند شوند. چرا دوباره می‌کنی؟ یک مرد نباید سیست عنصر باشد.

سریع مثل فنر دوباره خبردار ایستادند. پیدا بود دل بعضی‌شان دارد مثل سیر و سرکه می‌جوشد. چند نفرشان واضح بود برای این‌که حق رفاقت را ادا کنند، به‌حاطر دوستانشان ایستاده بودند. نفس‌ها در سینه حبس شده بود. هر زمزمه‌ای که گهگداری از گوش و کنار کلاس به گوش می‌رسید، با نگاه زیرچشمی من در دم خفه می‌شد. شاید فکر می‌کردند می‌خواهم زهرچشم بگیرم. یکی‌شان که قیافه‌اش در مایه‌های آرنولید فشرده و کمی سینه‌اش جلو بود، ذره‌ای جرأت به خودش داد و برای این‌که بگوید لوتی را نباخته گفت: حاج آقا! چه کار می‌خواهید بکنید؟

چشم‌غُزه‌ای رفتم. انگشت‌تم را گذاشتم روی بیف؛ آرام و کشدار گفتم: هیس!

می‌دانستم اگر یک نفرشان سکوت را می‌شکست، بقیه هم مثل بازی دومینو، دست خودشان نبود و مجبور بودند لب بجنبانند. لذا بی‌درنگ با صدای قوی گفتم: خب، حالا گوش کن! آنهایی که نشسته‌اند، به سرعت بیرون بیایند و رویه روی تخته باشند!

چهار-پنج نفر بیشتر نبودند. آن بیچاره‌ها هم جاخوردند. باز تکرار کردم: با شما بزرگواران هستم. سریع تشریف بیاورید بیرون و این‌جا باشید! بالاخره آمدند و کنار هم صف کشیدند. گفتم بقیه سر جایشان بنشینند، من هم بلا فاصله رفتم آخر کلاس.

- کسی برنگردد! همه رویه رو را نگاه کنید! پچ پچ هم ممنوع!

یک نگاه به این چهار-پنج نفری که مثلاً انقلابی بودند، انداختم. انگار پای جو خهی اعدام منتظر دستور شلیک بودند. همه منتظرند بدانند ادامه‌ی این ماجراهی هیجانی و آشن چیست. برای چندمین بار از کوپن صدای بلند استفاده کردم:

- هیچ کس جیگش در نیاید. من حال حالاها با این دوستانتان کاردارم.

بعد رو کردم به نفر اول و گفتم: خب، شما که عینک داری. اسمت چیست؟

کمی این پا و اون پا کرد و گفت: احسان.

- خب، آقا احسان! شما و دوستان طرفدار انقلاب هستید. درست است؟

یک مقدار گلویش را صاف کرد و گفت: بله حاج آقا. دوستانش نیز همزمان با جواب مثبت احسان، سرشان را به علامت تأیید تکان دادند.

- جناب آقا احسان گل! شما به عنوان نماینده‌ی این جمع انقلابی، با دقیق گوش کن! چند سؤال کلیدی و اساسی از تو دارم که با شور و مشورت رُفقای خودت می‌توانی پاسخ بدھی. شما که دم از انقلاب و نظام می‌زنید و سنگ این رژیم آخوندی را به سینه می‌کوبید، بگو ببینم این چه آشی است که انقلاب شما برای مردم درست کرده؟ چرا این قدر گرانی است؟ چرا قیمت‌ها روز به روز تصاعدی و آسانسوری بالا می‌رود؟ مردم از کجا بیاورند ۱۲۰ هزار تومان پول یک کیلو گوشت بدھند؟ ما انقلاب کردیم که مردم توی فلاکت بیفتند؟ این چه نظامی است که نمی‌تواند به زندگی‌ها سروسامان بدهد؟ این چه مملکتی است که هر روز باید مردهایی که یک لقمه نان سر سفره‌ی زن و بچه ببرند، چون شغل درست و درمانی ندارند، عرق شرم روی پیشانی‌شان بنشینند؟ چرا چشم و گوش خود را به روی این واقعیت‌ها بسته‌اید و متعصبانه از این انقلاب دفاع می‌کنید؟ آیا شما این‌همه فشاری که به مردم می‌آید را نمی‌بینید؟

سکوت کردم و نگاهی به جناح چپ و راست کلاس انداختم. کسی لامتاکام حرف نمی‌زد. به پرسش‌های مسلسل وار خود ادامه دادم:

۲۵

آقا احسان! خیلی از مردم در این شرایط اقتصادی آشفته و زوار دررفته، پوستشان دارد قل甫تی کنده می‌شود. دخل خیلی‌ها آمده، چرا این‌همه جوان بیکار داریم؟ چرا این‌همه معتقد دارد در کوچه و خیابان، وول می‌خورد؟ آیا زشت نیست هر موقع تلویزیون را روشن می‌کنیم، خبر اختلاس می‌شنویم؟ هر دم از این باغ بری می‌رسد! چه فرقی کرد با زمان پهلوی؟ جالب این است که دست می‌کنند توی جیب مردم مثل آب خوردن دزدی می‌کنند و بعد از مدتی، فلنگ را می‌بندند و متوازی می‌شوند و به ریش ما می‌خندند. با شما هستم آقا احسان! آیا این برای مملکت اسلامی افت ندارد؟ آیا برای انقلابی که از آن پشتیبانی می‌کنید، ننگ و عار نیست که در اداره و سازمانش این‌همه رشوی و پارتی‌بازی و رفیق‌بازی رایج باشد؟ چرا باید به جای ضابطه، رابطه‌بازی در کار باشد؟ مگر مسئولین ما نباید اسلامی باشند؟ پس چرا خانه‌های مجلل سر به فلک کشیده‌ی آنچنانی و ماشین‌های شیک و مدل بالای میلیاردی دارند؟ سالی چندبار هم که کفش و کلاه می‌کنند و با خانواده‌ی محترم تشریف می‌برند کانادا برای دَدَر دودور، ولی ما بدخت بیچاره‌ها باید هشت‌مان گروی نه‌مان باشد. به نظرتان آیا جانبداری از چنین نظامی که هوای مردمش را ندارد، عاقلانه است؟ این از اوضاع درب و داغون و آشفته‌ی داخلی. از آن طرف، در سیاست خارجی هم تا آمریکا و کشورهای اروپایی می‌خواهند با ما یک خُرد گرم بگیرند و روابطمان حسن شود و اوضاع اقتصادی‌مان ذره‌ای جمع و جور شود و رونق بگیرد، یک مشت آدم تندر و افراطی که فکر می‌کنند قیم این مردم هستند، ساز مخالف می‌زنند و مانع می‌شوند تا با دنیا تعامل داشته باشیم.

همین طور که توی کلاس آرام قدم می‌زدم آمدم کنار آن چهار-پنج

نفر، روی سکوی جلوی تخته ایستادم. گلدهسته‌ی مسجد از قاب پنجره‌ی کلاس پیدا بود. گفتم: آقا احسان! چراغی که به خانه رواست، به مسجد حرام است. چرا باید کشور ما وقتی این‌همه تنگدست و نیازمند دارد، دسته‌دسته اسکناس بشمارد و بریزد در جیب گشاد مردم سوریه، یمن، عراق، لبنان و فلسطین؟

کلاس به قدری در سکوت بود که صدای بال مگس راهم می‌شد شنید. گفتم: آقا احسان! موقعتاً دستم را از روی ماشه بر می‌دارم و دست از شلیک انتقادها می‌کشم. فقط خواستم بخش کوچکی از اوضاع بی در و پیکر جامعه را بازگو کنم. اینها بدون رودربایستی مشکلات نظام و انقلاب ماست و اگر بخواهم می‌توانم تا شب برایتان از این دست مُعضلات بشمارم. حالا شما آقا احسان عزیز! به کمک رفقای خودت، من و بچه‌ها را قانع کن! ما منتظریم تا ببینیم می‌توانید یا نه.

به تدریج درگوشی حرف زدن بچه‌ها شروع شد. با دست زدم روی میز.

- ساکت لطفاً. منتظر جواب این آقایان انقلابی هستم.

احسان که کمی دستپاچه شده بود و گوش‌ها و یک طرف لپش از استرس سرخ شده بود نگاه نامیدانه‌ای به هم‌قطاری‌هایش کرد. آب دهانش را قورت داد و با کمی لرزش صدا گفت: حاج آقا! سؤالات شما زیاد بود و هم از این شاخه به آن شاخه رفتید. کدامش را جواب بدھیم؟

- ببین آقا احسان! من نمی‌دانم. این مشکل شمامست. اگر خدا وکیلی این نظام و انقلاب بر حق است و کارش درست است، باید برای من و بچه‌ها ثابت کنی. حداقل یک چیز بگو تا ما دلمان به این نظام، کمی گرم شود یا به آینده امیدوار شویم.

دستم را گذاشتم روی شانه‌ی احسان و رو به کلاس گفتم: بچه‌های عزیز! قبل از این‌که پاسخ آقا احسان و دوستانش را بشنویم، باید به یک